

130
220

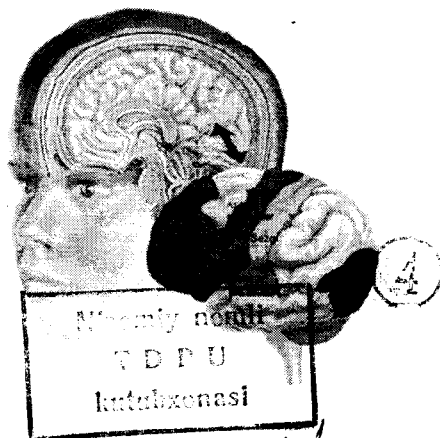
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

NIZOMIY NOMIDAGI TOSHKENT
DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

M.R.Po'latxo'jaeva

Defektologiyaning klinik asoslari

O'quv qo'llanma

Y-7534/2

Toshkent 2013

ANNOTATSIYA

Defektologiya – bakalavrlarni tayyorlashda tibbiy fanlar muhim ahamiyat kasb etadi. Bolalarda namoyon bo'lgan kamchiliklar, kasalliklar sabablarini bilish, tushunish uchun albatta tibbiyot fanlarini ham bilish zarur.

Shularni hisobga olgan holda defektologiyaning bakalavriat yo'nalishi talabalari uchun "Defektologiyaning klinik asoslari" o'quv qo'llanmasi tayyorlandi. Ushbu fan o'zida "Nutq, eshitish a'zolarining tuzilishi, faoliyati va patologiyasi", "Nevropatologiya asoslari", "Bolalar psixopatologiyasi", "Aqli zaif bolalar klinikasi" kabi fanlarni jamlagan.

АННОТАЦИЯ

Настоящий учебник предназначен для студентов дефектологического факультета педагогических вузов. Излагаемый материал по анатомии, физиологии, и патологии нервной системы мы рассматриваем как естественнонаучную основу специальной педагогики. Изучение его будет способствовать формированию мировоззрения у молодых педагогов и вооружит их специальными знаниями для построения действенного педагогического процесса, направленного на преодоление дефектов развития.

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2012 yil 26 dekabrda 507-sonli buyrug'iga asosan nashrga ruxsat berildi.

MUNDARIJA

I BO'LIM.	Kirish.....	6
	NEVROPATOLOGIYA.....	
	Nevrologiya fani tarixi. Qadimgi zamon nevrologiyasi.....	7
	Qadimgi Misr nevrologiyasi.....	
	Qadimgi Hindiston nevrologiyasi.....	
	Qadimgi Xitoy nevrologiyasi.....	8
	Qadimgi Yunon nevrologiyasi.....	9
	O'rta asr nevrologiyasi.....	11
	Rossiya nevrologiyasi. O'zbekiston nevrologiya.....	15
	Nerv to'qimasi.....	19
	Embriogenez patologiyasi. Asab sistemasining anatomiyasi (periferik nerv sistemasi).....	22
	Vegetativ nerv sistemasi.....	23
	Markaziy nerv sistemasi.....	24
	Bosh miya.....	25
	Bosh miya topografiyasi.....	29
	Keyingi yoki katta miya.....	32
	Miya qismlari.....	33
	Ensa qismi.....	34
	Po'stloq osti tugunlari.....	35
	Keyingi miya patologiyasi.....	36
	Oraliq miya. Ko'rish do'ngligi (talamus).....	37
	Ichki sekretsiya bezlari. Orqa miya patologiyasi.....	38
	O'rta miya.....	39
	Ortki miya. Uzunchoq miya.....	40
	Miyacha.....	41
	Bosh miya pardalari. Orqa miya.....	42
	Orqa miya patologiyasi. Embriogenez patologiyasi	44
	Anomal rivojlanishning asosiy sabablari.....	45
	Modda almashinuvining nasliyligi.....	46
	Bosh miya nervlari.....	47
	Bosh miya nervlarining tuzilishi, funksiyasi, shikastlanish alomatlari va ularni tekshirish usullari.....	48
	Ko'rish o'tkirligi. O'rish maydonini tekshirish.....	50
	Ko'z chuqurligini tekshirish.....	52
	Bosh va orqa miyaning o'tkazuvchi yo'llari.....	59
	Harakat sistemasi patologiyasi.....	61
	Birinchi nevron funksiyasi.....	64
	Gipertoniya. Markaziy nerv sistemasining asosiy buzilishlari.....	65
	Bolalar serebral falaji.....	67
	Sensor buzilishi.....	70
	Ko'rish faoliyatining buzilishlari va sabablari.....	72

Zaif ko'radigan bolalar.....	73
Eshitish funksiyasining buzilishlari. Bosh miya yuqori po'stlogining funksiyasi va patologiyasi.....	74
Nerv sistemasining yuqumli kasalliklari.....	85
Meningit.....	86
Epidemic ensefalit.....	88
Infeksion ensefalit.....	90
Poliomielit.....	91
Xoreya.....	94
Bosh miyaning qon tomir buzilishlari.....	95
Bosh miya jarohatlarining asoratlari.....	97
Aqli zaif bolalar.....	100
Travmatik tutqanoqli bolalar.....	101
Epilepsiya.....	102
Muskul va asab tizimining surunkali zo'rayib boruvchi kasalliklari.....	107
Miopatiya (mushak distrofiyasi).....	108
I I BO'LIM. LOR PATOLOGIYA	
Eshitish organlarining anatomiyasi, fiziologiyasi va patologiyadagi ko'rinishlari.....	114
Quloqning klinik anatomiyasi.....	
Eshituv a'zosi faoliyati.....	121
Eshituv a'zosi rivojlanishining buzilishi.....	123
Otoskleroz.....	128
Mener kasalligi (fransuz olimi Proster Mener). Timponogen labirintit.....	129
Shovqindan zararlanish. Havo kontuziyasi.....	130
Bolalarda uchraydigan eshitish faoliyatining turg'un pasayishi. Eshitish analizatorining patologiyasi.....	131
Zaif eshituvchanlik etiologiyasi va klinikasi.....	135
faoliyatini tekshirish usullari.....	
Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalardagi jismoniy kamchiliklar.....	143
Bolalar nutqining rivojlanishida ko'rish va eshitishning ahamiyati.....	146
Nutq a'zolarining tuzilishi, fiziologiyasi va patologiyasidagi ko'rinishlari.....	147
Markaziy nutq apparati. Burun. Lablar. Lunjlar. Tishlar...	148
Qattiq va yumshoq tanglay.....	149
Til. Xalqum.....	150
Nutq sistemasining fiziologiyasi vazifalari. Markaziy nutq bo'limining vazifasi.....	153
Periferik nutq apparatining vazifasi.....	154
Artikulyatsion bo'lim. Nutq sistemi kasalliklarining etiologiyasi va klinik ko'rinishlari.....	156

Periferik nutq apparatining patologiyasi. Tanglay kasalliklari. Jag` va tishlarda uchraydigan nuqsonlar.....	157
Mushak nervlanishining buzilishi.....	158
Og`iz bo`shlig`ining kasalliklari. Lab va tanglayda uchraydigan nuqsonlar. Burun katagining bitib ketishi yoki torayishi.....	159
Xiqildoqni rivojlanish nuqsoni. Xalqumda paydo bo`ladigan chandiqlar.....	160
O`tkir laringit. Burmalar osti laringiti.....	161
O`tkir tumov. Burundagi poliplar.....	162
Manqalik. Ochiq va berk manqalik.....	163
III BO`LIM. PSIXOPATOLOGIYA.....	166
Kirish. Psixopatologiya faniga tushuncha.....	167
Ruhiy kasallikning sabablari.....	168
Asosiy psixopatologik simptomlar.....	169
Idrok etishning buzilishi. Eshitish galyutsinasiyasi.giperesteziya.....	170
Gipesteziya. Psixosensor buzilishi.....	170
Metamorfopsiyalar. Illyziyalar. Tana tuzilishining buzilishlari.....	171
Depersonalizatsiya. Depsalizatsiya. Fikrlash.....	172
Xotiraning buzilishi.....	173
Ogning buzilishi.....	178
Ruhiy kasalliklarning asosiy psixopatologik sindromlari. Nevrotik va isteirk sindrom.....	179
Iloxondrik sindrom. Psixopotiya sindromi.....	180
Aferektiv sindrom. Depressiv singrom.....	181
Gallyutsinator – vasvasa singromi.....	182
Sensor avtomatizm. Motor harakat buzilishining sindromlari.....	183
Katotonik sindrom.....	185
Ong buzilish sindromi. Garanglik – ongning sezilarli darajada buzilishi	186
Solor – ong buzilishi. Koma – ongning to`la yo`qolishi....	190
Kar-soqov sindromi.....	191
Shizofreniya.....	192
Autism.....	194
Katotonik shakl	196
Yosh bolalarda shizofeniya.....	197
Turli patologiyalardagi ruhiy buzilishlar.....	198
Gripp.....	199
Orttirilgan immunitet tanqisligi sindromi (OITS).....	201
Bosh miya qon-tomir kasalliklarida uchraydigan ruhiy buzilishlar.....	203
Ruhiy kasalliklarda bemorlarni tekshirish usullari.....	